

Bruselj, 13. oktober 2022
(OR. en)

13370/22

ENFOPOL 497
SPORT 44
JAI 1313

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	13. oktober 2022
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12152/22
Zadeva:	Sklepi Sveta o potrebi po preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na območjih za gledalce nogometnih stadionov in drugih športnih prizorišč – <i>Sklepi Sveta</i> (13. oktober 2022)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o potrebi po preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na območjih za gledalce nogometnih stadionov in drugih športnih prizorišč, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 3899. seji 13. oktobra 2022.

Sklepi Sveta o potrebi po preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na območjih za gledalce nogometnih stadionov in drugih športnih prizorišč

SVET EVROPSKE UNIJE,

- (1) ob upoštevanju člena 2 (pravica do življenja), člena 3(1) (pravica do telesne celovitosti) in člena 31(1) (pravica do zdravih in varnih delovnih pogojev ter delovnih pogojev, ki spoštujejo dostojanstvo delavcev) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah;
- (2) ob upoštevanju cilja Evropske unije, da se z razvijanjem skupnih ukrepov med državami članicami na področju policijskega sodelovanja državljanom zagotovi visoka stopnja varnosti v območju svobode, varnosti in pravice;
- (3) ob upoštevanju zdravja, varnosti in varovanja milijonov evropskih državljanov, ki vsako leto potujejo po Evropi, da bi se udeležili evropskih nogometnih tekem in turnirjev (ter drugih športnih prireditev);
- (4) ob upoštevanju zdravja, varnosti in varovanja več tisoč evropskih državljanov, ki na nogometnih stadionih in drugih športnih prizoriščih sodelujejo, sodijo, organizirajo in zagotavljajo osnovne varnostne in druge naloge.
- (5) ob upoštevanju razlik med državami članicami glede (i) njihovih ustavnih, sodnih, kulturnih in zgodovinskih okoliščin ter (ii) narave in obsega uporabe pirotehničnih izdelkov, povezane z nogometnimi in drugimi športnimi dogodki;
- (6) ob upoštevanju razpoložljivih podatkov, ki kažejo na razširjeno uporabo pirotehničnih izdelkov s strani nogometnih navijačev na nogometnih stadionih na nedavnih turnirjih in drugih nogometnih tekmah mednarodnega značaja ter na državnih tekmah v državah članicah;

- (7) ob upoštevanju nedvoumnih ugotovitev neodvisne znanstvene študije o tveganjih za zdravje in varnost, povezanih z uporabo pirotehničnih sredstev na nogometnih stadionih¹, v kateri je bilo med drugim ugotovljeno, da na območjih za gledalce nogometnih stadionov in drugih športnih prizorišč ni mogoča varna uporaba pirotehničnih izdelkov².
- (8) ob upoštevanju poškodb, ki so jih utrpeli gledalci, igralci in uradniki ter osebje javnih in zasebnih subjektov za varnost in varovanje, delujoče na nogometnih in drugih športnih prizoriščih, tako pri očitno kriminalni uporabi pirotehničnih izdelkov kot tudi proslavljanju;
- (9) ob upoštevanju resnosti tega vprašanja in dejstva, da je uporaba pirotehničnih izdelkov na nogometnih in drugih športnih prizoriščih v pravnih okvirih večine držav članic kaznivo dejanje ali prekršek;
- (10) ob upoštevanju dejstva, da morajo nacionalne vlade, nogometni organi³ in klubi, policija in druge ustrezne agencije v vsaki državi sodelovati v partnerstvu, da bi izvajali nacionalne zakone ter zaščitili zdravje in varnost gledalcev, igralcev, uradnikov, osebja javnih in zasebnih subjektov za varnost in varovanje ter drugih, ki sodelujejo na nogometnih tekmah;
- (11) ob upoštevanju strateškega cilja, določenega v delovnem programu Sveta Evropske unije za leto 2018 in poznejših delovnih programih o nadaljnjih ukrepih za čim večjo varnost in varovanje na športnih prireditvah mednarodnega značaja, zlasti nogometnih tekmah, v katerih je bilo priporočeno, da vse države članice sprejmejo nacionalen integriran večagencijski pristop k preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na nogometnih in drugih športnih stadionih;
- (12) ob upoštevanju Direktive 2013/29/EU z dne 12. junija 2013 o harmonizaciji zakonodaj držav članic, v skladu s katero lahko države članice sprejmejo nacionalne ukrepe za omejevanje uporabe ali prodaje nekaterih kategorij pirotehničnih izdelkov širši javnosti, zlasti iz razlogov javne varnosti ali zdravstvenih in varnostnih razlogov;

¹ Poročilo o študiji „Pirotehnični izdelki na stadionih: zdravstvena in varnostna vprašanja v zvezi z uporabo pirotehničnih izdelkov na nogometnih stadionih“, ki ga je novembra 2016 objavil dr. Tom Smith (v sodelovanju s strokovnjaki iz vse Evrope).

² Območja za gledalce vključujejo vhode, avle in tribune.

³ Nacionalne nogometne zveze ali mednarodne nogometne zveze.

(13) ob upoštevanju Priporočila Sveta (EU) 2022/915 z dne 9. junija 2022 o operativnem sodelovanju na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, v katerem so določene smernice in standardi za izboljšanje čezmejnega sodelovanja v Evropski uniji,

SVET:

POZIVA države članice, naj prek svojih organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter drugih ustreznih javnih organov oblikujejo celovito nacionalno strategijo za preprečevanje posedovanja in uporabe pirotehničnih izdelkov na nogometnih stadionih ter boj proti njima;

SPODBUJA države članice, naj sprejmejo in izvajajo integrirano nacionalno večagencijsko strategijo za vse nogometne tekme na stadionih ter po potrebi ukrepe uporabijo tudi za druge mednarodne in nacionalne športne dogodke na športnih prizoriščih;

POUDARJA, da bi morale države članice pri pripravi svojega nacionalnega pristopa upoštevati priložene vzorčne komponente nacionalne integrirane večagencijske strategije.

POUDARJA, da bo Svet ocenil izvajanje teh sklepov v treh letih po njihovem sprejetju, da bi sprejeli nadaljnje ukrepe za reševanje problema uporabe pirotehničnih izdelkov na nogometnih stadionih in drugih športnih prizoriščih ter v drugih zaprtih prostorih, povezanih s takšnimi športnimi prireditvami.

Preprečevanje in zaježitev uporabe pirotehničnih izdelkov na nogometnih stadionih in po potrebi na drugih športnih prizoriščih

Vzorčne komponente nacionalnega večagencijskega integriranega pristopa

Priporočene komponente tega pristopa so zaradi lažjega sklicevanja predstavljene v tematskih oddelkih, poudarjeno pa je tudi, da se bodo priporočeni ukrepi prekrivali ter da jih je treba razviti in izvajati v okviru celovitega pristopa.

V pristopu je poudarek na uporabi pirotehničnih izdelkov na nogometnih stadionih, a se ta pristop po potrebi lahko uporabi tudi na drugih športnih prizoriščih.

Obravnavane teme so:

1. Diskurz o strategiji in njena načela
2. Komunikacija
3. Ureditve za usklajevanje na nacionalni ravni
4. Ureditve za upravljanje varnosti in varovanja na stadionih
5. Strategije in ukrepi za delo policije ob nogometnih tekmah
6. Organi kazenskega pregona in pravosodni organi
7. Ureditve za usposabljanje

Povzetek vzorčnih komponent.

1. Diskurz o strategiji in njena načela (glej tudi besedilo v nadaljevanju)

- (a) V diskurzu o strategiji bi se morali osredotočati le na zahteve glede zdravja in varnosti ter zavračati vsak alternativni razlog⁴.
- (b) Za uspešnejši diskurz o strategiji bi jo bilo treba zasnovati in izvajati z namenom zmanjšanja vpliva posameznikov in skupin, ki pirotehnične izdelke na stadionih še naprej uporabljajo ali njihovo uporabo spodbujajo brez oziranja na tveganja za druge navijače in ostale gledalce.
- (c) Da bi navijači strategijo v večji meri dojeli kot legitimno, bi bilo treba v diskurzu o strategiji poudariti, da je njen namen varovanje zdravja in varnosti ljudi ter izvajanje politik in sankcij proti storilcem in ne navijačem na splošno.
- (d) Za še dodatni dvig dojemanja glede legitimnosti strategije med vsemi zadevnimi akterji bi morali v diskurzu o njej navijače spodbujati k sodelovanju pri iskanju načinov, kako se na stadionih lahko izraža podpora brez uporabe pirotehničnih izdelkov, in tako sodelovanje omogočati.

2. Komunikacija

- (a) Diskurz o strategiji bi moral biti podprt z dejavno večagencijsko komunikacijsko strategijo, ki zajema tudi stike z mediji, je prilagojena nacionalnim potrebam in okoliščinam ter je zasnovana tako, da:
 - izpostavlja ugotovitve neodvisne znanstvene študije;
 - izoblikuje in vpliva na doajemanje vseh strani, med drugim navijačev, vladnih in javnih organov ter strokovnih delavcev, ki sodelujejo pri načrtovanju in operativnih ureditvah za nogometne dogodke;

⁴ Direktiva 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo pirotehničnih izdelkov na trgu

- pojasni, kako in zakaj uporaba pirotehničnih izdelkov na stadionih predstavlja znatno kratko- in dolgoročno tveganje za zdravje in varnost uporabnikov, sonavijačev, osebja na stadionih in reševalnih služb, igralcev in nogometnih uradnikov ter drugih prisotnih;
 - pojasni posledično potrebo po preventivnih in izvršilnih ukrepih, namenjenih zaščititi gledalcev, stadiona in osebja reševalnih služb ter drugih pred zdravstvenimi in varnostnimi tveganji, ki jih predstavlja uporaba pirotehničnih izdelkov na stadionih.
- (b) Komunikacijsko in medijsko strategijo bi morali celovito podpreti z visokokakovostnim izobraževalnim in pojasnjevalnim gradivom, ki bi lahko kar se da povečalo učinek nacionalnih, večagencijskih, komunikacijskih, izobraževalnih in preventivnih kampanj.

3. Ureditve za usklajevanje na nacionalni ravni

- (a) Da se dokaže visoka raven politične zavezanosti in omogoči učinkovito večagencijsko usklajevanje, bi moral biti za pripravo in uporabo strategije odgovoren vladni organ.
- (b) Strategija bi morala biti celovita, skladna z uveljavljenimi evropskimi dobrimi praksami ter podpirati usklajevanje nacionalnega zakonodajnega in regulativnega okvira, da bi vključevala določbe, ki:
- pojasnjujejo vlogo in odgovornosti vsake agencije, ki izvaja naloge varnosti in varovanja na nogometnem stadionu;
 - priporočajo, naj imajo vsi ustrezni javni in nogometni organi pooblastila, možnost in dolžnost, da učinkovito ukrepajo proti uporabi pirotehničnih izdelkov na nogometnih stadionih;
 - priporočajo, naj se zagotovi, da je uporaba ali posedovanje kakršne koli pirotehnične naprave ali njenega sestavnega dela pri vstopu na nogometni stadion ali na nogometnem stadionu kaznivo dejanje ali prekršek;

- priporočajo, naj se zagotovi, da za kaznivo dejanje ali prekršek šteje, če lastnik kluba ali stadiona, upravljavec, obratovalec, zaposleni (neposredno ali pogodbeno) ali tretje osebe navijače na stadionih spodbujajo ali jim omogočajo uporabo pirotehničnih izdelkov;
- zagotavljajo, da se za kaznivo dejanje ali prekršek šteje, če osebe uvažajo ali distribuirajo pirotehnične izdelke, ki so bili pridobljeni za uporabo na nogometnih stadionih;
- priporočajo, naj se ureditve za varnostno certifikacijo stadionov in izdajanje dovoljenj stadionom neposredno navežejo na uporabo celovitih ukrepov za upravljanje varnosti na stadionih, ki med drugim vključujejo učinkovito strategijo za preprečevanje in zatiranje uporabe pirotehničnih izdelkov.

4. Ureditve za upravljanje varnosti in varovanja na stadionih

- Strategija bi morala zagotoviti dosleden pristop k preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na stadionih na domačih in mednarodnih tekmah.
- Strategija bi morala nogometne organe obvezati, da uskladijo pripravo in uporabo vzorčnih določb o preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na stadionih, ki bodo vključene v varnostne predpise za stadione ter ureditve za varnost in varovanje na stadionih.
- Strategija bi morala vsebovati priporočilo za zagotovitev, da nogometni organi, klubi in uradniki za zvezo z navijači sodelujejo s skupinami navijačev v zvezi s tveganji, povezanimi z uporabo pirotehničnih izdelkov na stadionih.
- Strategija bi morala vsebovati priporočilo za zagotovitev, da nogometni organi in klubi sodelujejo s policijo pri prepoznavanju posameznikov, ki uporabljajo pirotehnične naprave, in tistih, ki uporabo teh naprav omogočajo, ter pri ukrepanju proti takim posameznikom.
- Strategija bi morala spodbujati regulativne/disciplinske organe in druge ustrezne deležnike, da preučijo možnosti za spodbujanje in omogočanje alternativnega razvoja navijaštva na nogometnih stadionih (brez pirotehničnih sredstev).

5. Strategije in ukrepi za delo policije ob nogometnih tekmah

- (a) Strategija bi morala od oblikovalcev politike in strokovnih delavcev zahtevati, da zagotovijo, da se delo policije ob nogometnih tekmah načrtuje in izvaja dosledno v luči tega, da lahko uporaba kakršnih koli pirotehničnih izdelkov na stadionih pomeni znatno tveganje za javno zdravje in varnost ter da jo je treba kot tako preprečiti in zatreti.
- (b) Strategija bi morala spodbujati ustrezno uporabo možnosti, ki jih ponuja Direktiva 2013/29/EU, da bi države članice lahko sprejele nacionalne ukrepe za prepoved ali omejitev posedovanja, uporabe in/ali prodaje pirotehničnih izdelkov iz razlogov javnega reda, varovanja, zdravja in varnosti.
- (c) Strategija bi morala biti usmerjena v izključitev in drugo sankcioniranje posameznikov, ki na nogometnih stadionih uporabljajo pirotehnične izdelke, organizirajo ali omogočajo uporabo teh izdelkov oziroma posedujejo pirotehnične naprave ali njihove sestavne dele.
- (d) Strategija bi morala vključevati ukrepe za izvrševanje Direktive (EU) 2013/29 o pirotehničnih izdelkih glede certificiranja proizvodov in nadzora dobave, pa tudi določbe o klasifikaciji in prevozu iz sporazuma o prevozu nevarnega blaga v Evropi (ADR).
- (e) Strategija bi morala ustrezne javne organe spodbujati, da opredelijo in izvajajo ukrepe za prekinitev in preprečevanje nezakonitega uvoza in distribucije pirotehničnih izdelkov (tudi prek spleta), pa tudi omogočanja nezakonite uporabe pirotehničnih izdelkov na stadionih, ter da ukrepajo proti storilcem zaradi naložitve sankcij in izključitvenih ukrepov. Deležniki, kot so UEFA, nacionalne zveze in klubi, lahko po potrebi sodelujejo pri nalaganju omejitev dostopa na podlagi preteklega ravnanja.

6. Organi kazenskega pregona in pravosodni organi

- (a) Strategija bi morala vključevati ureditve za zagotovitev, da organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter pravosodni in upravni organi v celoti razumejo zdravstvena in varnostna tveganja, povezana z uporabo pirotehničnih naprav na nogometnih stadionih.

7. Ureditve za usposabljanje

- (a) Strategija bi morala zagotoviti, da so tečaji o preprečevanju uporabe pirotehničnih izdelkov na stadionih in odzivanju na tako uporabo vključeni v usposabljanje vsega osebja za varnost in varovanje, ki deluje na stadionu, ne glede na to, ali je to osebje zaposleno neposredno ali pogodbeno.
- (b) Strategija bi morala zagotoviti, da bodo nacionalna in vseevropska usposabljanja na področju policijskega dela ob nogometnih tekmah vključevala tečaje o potrebi po preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov.
- (c) Strategija bi morala zagotoviti, da skupno nacionalno in vseevropsko usposabljanje uradnikov za varnost (varovanje) stadiona in policijskega osebja vključuje tečaje o preprečevanju in zatiranju uporabe pirotehničnih izdelkov na stadionih.
- (d) Strategija bi morala nogometne organe in klube spodbujati k ozaveščanju igralcev in uradnikov za tekme o tem, da se je treba izogibati vsakršnemu stiku s pirotehničnimi izdelki, v primeru zadevnih akterjev, kot so igralci, trenerji in menedžerji, pa o tem, da se morajo izogibati zavestnemu ali nenamernemu spodbujanju ali podpiranju uporabe pirotehničnih izdelkov.
- (e) Strategija bi morala postati orodje za izobraževanje in usposabljanje skupin navijačev o tveganju, ki ga predstavlja uporaba pirotehničnih izdelkov na stadionih.
